

Melnik, L., Danilyuk, O. & Gevchuk, O. (2021) Molodizhne bezrobittia: doslidzhennia problem ta potreb [Youth unemployment: research of problems and needs]. *Sotsialno-ekonomichni problemy i derzhava* [Socio-Economic Problems and the State] (electronic journal), Vol. 24, no. 1, pp. 35-44. Available at: <http://sepd.tntu.edu.ua/images/stories/pdf/2021/21mlpptp.pdf>

МОЛОДІЖНЕ БЕЗРОБІТТЯ: ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОБЛЕМ ТА ПОТРЕБ

Людмила Мельник

Олена Данилюк

Наталія Гевчук

Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка

вул. Огієнка, 61, м. Кам'янець-Подільський, Хмельницька область, 32300, Україна

e-mail: melnik.lyudmyla@kpnu.edu.ua

e-mail: danylyuk@kpnu.edu.ua

e-mail: hevchuk@kpnu.edu.ua

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-3563-3137>

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-1738-1084>

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-4067-0311>

Article history:

Received: April, 2021

1st Revision: May, 2021

Accepted: May, 2021

JEL classification:

J23

UDC:

331.56

DOI:

<https://doi.org/10.33108/sepd2021.01.035>

Анотація: Дослідження безробіття серед молоді, його причин, видів і наслідків є одними із ключових соціально-економічних досліджень, що не тільки не втрачають своєї актуальності, але й, в сучасних умовах, набувають нових вимірів. У науковій статті проаналізовано проблеми та потреби безробітної молоді на прикладі безробітних молодих осіб Кам'янець-Подільського району Хмельницької області, і тих, які перебувають на обліку в Кам'янець-Подільській районній філії Хмельницького обласного центру зайнятості. Застосування у процесі дослідження загальнотеоретичних методів аналізу та узагальнення наукової літератури з проблеми дозволило провести теоретичний аналіз дефініцій «безробіття», «безробітний» і визначити теоретичний зміст поняття «безробітна молодь». Використання сукупності емпіричних методів, таких як бесіда, опитування (анкетування), аналіз статистичних даних, дало можливість встановити кількість безробітних осіб за віком, рівень освіти безробітної молоді; тривалість періоду перебування безробітних молодих людей на обліку у центрі зайнятості; очікувані результати від звернення в центр зайнятості та перебування на обліку; найпоширеніші види професій, за якими молодь має попередній досвід; рівень очікуваної заробітної плати безробітних громадян на новому місці роботи; методи самостійного пошуку роботи. Резюмуючи результати дослідження, зроблено висновки щодо причин молодіжного безробіття, зокрема причин безробіття молодих жінок, причин відмови від пропозицій працевлаштування, проблем і потреб молодих осіб, які знаходяться у пошуку роботи; ролі та значення центру зайнятості у майбутньому працевлаштуванні.

Також у статті окреслено перспективи подальших наукових досліджень в даному напрямку: аналіз і розробка шляхів підвищення рівня зайнятості серед безробітної молоді; визначення найбільш актуальних та затребуваних професій на ринку праці, розробка й імплементація інноваційних форм роботи фахівців центрів зайнятості з безробітною молоддю.

Ключові слова: безробіття, безробітна молодь, молодіжне безробіття, центр зайнятості, сфера зайнятості, рівень безробіття, працевлаштування.

Мельник Л. Молодіжне безробіття: дослідження проблем та потреб [Електронний ресурс] / Людмила Мельник, Олена Данилюк, Наталія Гевчук // Соціально-економічні проблеми і держава. — 2021. — Вип. 1 (24). — С. 35-44. — Режим доступу: <http://sepd.tntu.edu.ua/images/stories/pdf/2021/21mlpptp.pdf>

This open access article is distributed under a Creative Commons Attribution (CC-BY) 4.0 license.

1. Постановка проблеми.

Проблема безробіття, зокрема безробіття молоді, є однією з гострих проблем сучасності. Молодь – найбільш вразлива категорія на ринку праці, їй не вистачає відповідного практичного досвіду, щоб бути конкурентоспроможною, хоч разом з тим, вона має високу мобільність, відкрита та готова до змін.

Дані Міжнародної організації праці свідчать, що проблема зайнятості та працевлаштування молоді набула глобальних масштабів, особливо в період пандемії COVID-19.

Певні позитивні зрушення в економіці України не мають вагомого впливу на зменшення безробіття серед молодих людей, що є загрозою для розвитку трудового потенціалу держави. Крім того, актуальність теми визначається важливою роллю молоді в економіці країни. Адже саме молодь – це провідник соціальних змін та економічного розвитку й технічного прогресу України.

2. Аналіз останніх досліджень та публікацій.

Дослідженням питань безробіття та працевлаштування молоді займалися такі вчені: А. Батюк [1], Д. Богиня [2], Т. Буда [3], О. Грішнова [4], Е. Лібанова [6], О. Трюхан [11] та інші. Але, на сьогодні, залишаються не в повному обсязі визначеними потреби безробітної молоді, причини молодіжного безробіття, а також роль і значення центру зайнятості у пошуку роботи та майбутньому працевлаштуванні.

Тому, нашим завданням було здійснити аналіз проблеми безробіття молоді на прикладі безробітних молодих осіб, які перебувають на обліку в Кам'янець-Подільській районній філії Хмельницького обласного центру зайнятості. Зокрема, визначити потреби безробітної молоді, причини молодіжного безробіття, а також роль і значення центру зайнятості у пошуку роботи та майбутньому працевлаштуванні.

3. Невирішені раніше частини загальної проблеми.

У процесі дослідження застосовувалися загальнотеоретичні методи: аналіз та узагальнення наукової літератури з проблеми дослідження. Було використано також сукупність емпіричних методів: бесіда, опитування (анкетування), аналіз статистичних даних.

Молодь складає майбутній трудовий потенціал будь-якої країни і, як соціально-вікова група, характеризується низкою особливостей. Зокрема, для молодих осіб характерним є недостатня сформованість ціннісних орієнтирів, кваліфікаційних навичок, соціальних і економічних ресурсів, відсутність життєвого досвіду, що збільшує ймовірність ризику прийняття нераціональних рішень у трудовій сфері. У той же час молодь, на відміну від населення старшого віку, більш сприйнятлива до змін, в більшій мірі соціально мобільна, здатна до професійного росту і спроможна здійснювати трудову діяльність у більш тривалій часовий період. Поряд з цим, молоді люди на ринку праці є найбільш вразливими і незахищеними. Тому питання молодіжної зайнятості знаходиться у фокусі уваги як розвинутих країн, так і країн, що

розвиваються.

Основною причиною безробіття молоді віком до 25 років є те, що значна частка осіб цього віку ще навчається у закладах вищої або професійної освіти, а також вперше працевлаштовується і практично не має досвіду роботи та професійних навичок. Цю проблему посилює ще те, що в Україні не існує належного правового механізму, який би регулював умови переходу молоді на ринок праці та стимулював роботодавців працевлаштовувати таку молодь. Отже, проблема не обмежується лише тим, що рівень безробіття серед молоді значно перевищує відповідний показник серед інших вікових категорій. Для молоді є характерним більші терміни пошуку роботи, нестабільність і проблеми працевлаштування та гендерні асиметрії.

Актуальними загрозами у молодіжному сегменті ринку праці є: низька доступність робочих місць; неузгодженість ринку праці та ринку освітніх послуг; залежність ймовірності працевлаштування від тривалості незайнятості; низька дієвість мотиваційних і стимулюючих чинників; поглиблення структурних диспропорцій на ринку праці; поширення неформальної зайнятості; трудова міграція молоді; низька вартість робочої сили. Їх вплив викликає значну кількість негативних наслідків: уповільнення соціально-економічного прогресу; звуження трудового потенціалу; неефективне використання трудового потенціалу; втрата інтелектуального потенціалу; поглиблення демографічної кризи; гальмування інноваційних процесів; розширення тіньового сектору; погіршення якості та рівня життя; зростання чисельності зневірених; посилення соціальної напруженості; збільшення навантаження на систему соціального захисту [5].

Згідно Закону України «Про зайнятість населення», *безробіття* – соціально-економічне явище, за якого частина осіб не має змоги реалізувати своє право на працю та отримання заробітної плати (винагороди) як джерела існування, а *безробітний* – особа віком від 15 до 70 років, яка через відсутність роботи не має заробітку або інших передбачених законодавством доходів як джерела існування, готова та здатна приступити до роботи [7].

4. Постановка завдання.

Мета дослідження полягає у теоретичному обґрунтуванні та емпіричному вивченні молодіжного безробіття й у аналізі статистичних даних.

5. Виклад основного матеріалу.

В роботі визначаємо, що *безробітна молодь* – особи віком від 15 до 35 років, які через відсутність роботи не мають заробітку або інших передбачених законодавством доходів як джерела існування, готові та здатні приступити до роботи.

На базі Кам'янець-Подільської районної філії Хмельницького обласного центру зайнятості нами було проведено дослідження із 50 особами, які на той момент перебували на обліку в центрі зайнятості. Респондентами виступили молоді люди, віком від 20 до 35 років.

Метою першого етапу дослідження було знайомство із безробітними громадянами та визначення потреб безробітної молоді, шляхом проведення анкетування.

Отже, на першому етапі дослідження, з метою аналізу, авторами проведено анкетування серед молоді Кам'янець-Подільського району. Результати анкетування

подано на рис. 1.

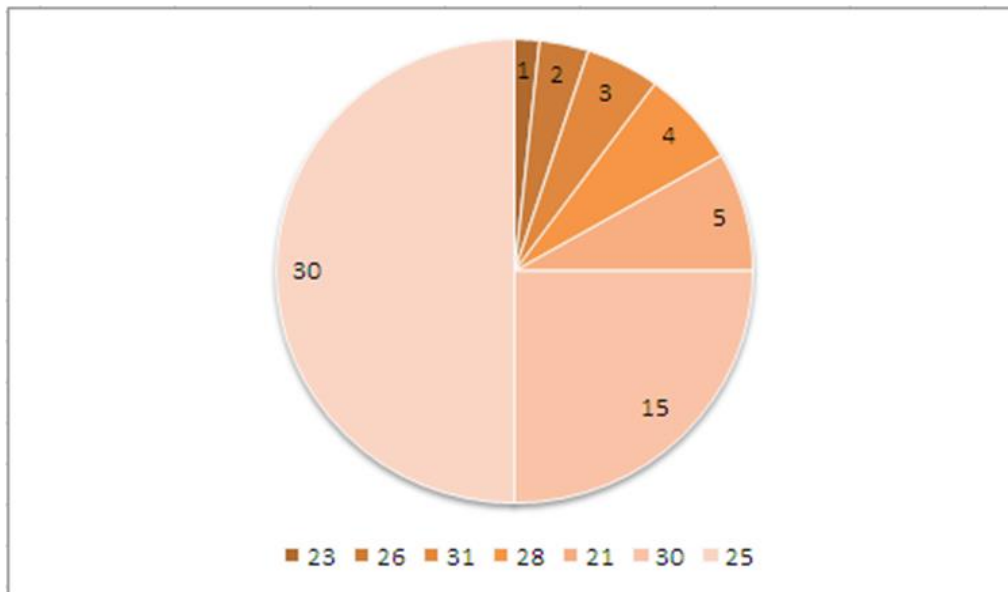

Рис. 1 Кількість молодих безробітних осіб за віком

Наступне запитання стосувалося освіти молодих людей. Із нижче вказаних результатів бачимо, що найбільше осіб на обліку у Кам'янець-Подільській районній філії Хмельницького обласного центру зайнятості знаходиться з вищою освітою – 75 % (28 осіб); професійно-технічною – 15 % (14 осіб); середньою – 10 % (8 осіб).

На запитання «Як довго ви перебуваєте на обліку у центрі зайнятості?», отримано такі відповіді: майже рік перебування – 15 % молоді; менше та більше 6 місяців – по 20 % та нещодавно прийшли – 45 %. Дані представлено у таблиці 1.

Таблиця 1. Період перебування безробітних молодих людей на обліку у центрі зайнятості

Період перебування на обліку	Кількість осіб	%
Майже рік	5	15
Менше 6 місяців	10	20
Більше 6 місяців	10	20
Нещодавно прийшли	25	45

Наступним завданням було визначити перспективні очікування від звернення та перебування на обліку молоді в центр зайнятості. Отже, бачимо таку статистику: хочуть знайти роботу та працювати – 50 % (25 осіб) молодих осіб; студенти, які закінчили навчання та перебувають у пошуку – 25 % (13 осіб); перекваліфікуються та підвищують кваліфікацію – 15 % (8 осіб); хочуть створити власну справу – 10 % (4 особи).

Аналізуючи отримані результати, можемо стверджувати, що найбільше (6 осіб) відмовилися від вакансії бухгалтера, 5 – від вакансії повара; 4 – від бариста та водія електротранспортних засобів; 3 – від столяра та швачки; 2 – від слюсаря-електромонтажника та офіціанта; по-одному від продавця-консультанта та будівельника, а дали іншу відповідь – 4 особи.

Серед визначених молодих осіб не мають відповідного досвіду 35 % безробітних, без досвіду – 75 %. Згідно отриманих даних, бачимо, що 5 % молоді з досвідом роботи до 2-х років; мають більше 2-х років – 2 %; лише один рік – 13 %; менше року – 15 %, а без досвіду роботи – 75 % опитаних. Нижче наведено дані про професії, де молодь працювала раніше (таблиця 2): 5 % опитаних безробітних працювали продавцями у магазині; медичними сестрами у стоматологічній поліклініці – 2 %; офіціантами – 10%; барменами – 15%, а задіяні у інших професіях – 3 %.

Таблиця 2. Професії, з яких молоді люди мають досвід

№	Назва професії	Кількість осіб (у %)
1.	Продавець у магазині	5 %
2.	Медична сестра у стоматологічній поліклініці	2 %
3.	Офіціант	10 %
4.	Учитель початкових класів	0 %
5.	Адміністратор	0 %
6.	Бармен	15 %
7.	Інша професія	3 %

Наступне запитання у дослідженні було пов'язане із очікуваною заробітною платою безробітних громадян на новому місці роботи. З отриманих результатів можемо зробити висновок, що заробітну плату у розмірі понад 10 тис. грн очікують отримувати 60 % опитуваних; від 7 до 10 тис. грн бажають отримувати 20 %; від 5 до 7 тис. грн – 5 %, а вважають, що головне, щоб була робота – 15 % опитуваних безробітних молодих осіб.

На запитання «Що Ви робите для того, щоб швидше знайти собі роботу?», отримано такі відповіді: проходять навчання та перекваліфікацію на нову роботу – 25 %; вважають, що центр зайнятості сам повинен знайти роботу – 5 %; додатково шукають самостійно роботу за оголошеннями – 40 %; працюють над своїм бізнес-планом – 10 %; уже знайшли роботу – 5 %, інша відповідь – у 15 % респондентів.

Останнім запитанням анкети було наступне: «Чи бажаєте Ви, щоб центр зайнятості проводив заходи у вигляді тренінгів, майстер-класів, лекцій, ярмарків та інших форм роботи?». З результатів дізналися, що молодь, яка перебуває на обліку у Кам'янець-Подільській районній філії Хмельницького обласного центру зайнятості неактивна, оскільки 60 % відповіло «ні», вказавши причину незручності приїзду з сільської місцевості, а 40 % учасників погодилося на запропоновані заходи.

Другий етап дослідження передбачав ознайомлення із статистичними даними у дистанційному режимі на сторінці Кам'янець-Подільської районної філії Хмельницького обласного центру зайнятості.

Отже, за січень-квітень 2020 року послугами центру скористалися 2 045 осіб, у тому числі 1 062 зареєстрованих безробітних. За даний період було працевлаштовано 438 осіб. Свої нові робочі місця зі здійсненням компенсацій витрат роботодавцю у розмірі єдиного внеску на загальнообов'язкове державне страхування отримали 11 безробітних громадян. Професійне навчання у січні-квітні 2020 року пройшло 82 особи із числа безробітних за направленням служби зайнятості. На громадські роботи працевлаштувалося 13 безробітних, а в інших тимчасових роботах взяли

участь 165 осіб. Про наявність 472 нових вакансій проінформували центр зайнятості 208 роботодавців міста Кам'янця-Подільського. Було укомплектовано 430 вакансій.

Станом на 1 травня 2020 року кількість зареєстрованих безробітних у центрі зайнятості нараховувала 813 осіб, що на 307 безробітних більше, порівняно з аналогічною датою 2019 року. Спостерігаємо проблему значного збільшення безробіття у зв'язку з весняним карантинном, який був введений Урядом України. Найбільшого безробіття у цей період зазнали жителі сільської місцевості у кількості 607 осіб та 507 жінок Кам'янець-Подільського району. Трішки менші показники безробіття серед молоді у віці до 35 років – 251 особа. Також відомо, що на початку травня 2020 року допомогу по безробіттю отримувало 674 особи – це на 297 осіб більше, ніж на початку травня попереднього року.

Станом на 9 жовтня 2020 року на обліку у Кам'янець-Подільській районній філії Хмельницького обласного центру зайнятості було зареєстровано 650 безробітних осіб. Це на 110 безробітних менше, ніж станом на 1 вересня 2020 року. До числа безробітних належать жінки 362 особи, молодь у віці до 35 років – 222 особи та 498 осіб із числа жителів сільської місцевості. Питома вага звільнених з роботи за власним бажанням складає 4,9 %, за угодою сторін – 44,4 %, закінчення терміну договору – 22,5 %.

Кількість вакансій у базі даних центру на 9 жовтня становила 23 одиниці, де у середньому на 1 вакансію претендувало майже 29 безробітних.

Станом на 1 листопада 2020 року в центрі зайнятості було зареєстровано 598 безробітних, що на 102 безробітних більше, порівняно з аналогічною датою 2019 року. Кількість вакансій у листопаді становить 103 одиниці. У середньому на 1 вакансію претендує майже 6 безробітних.

Станом на листопад 2020 р. Кам'янець-Подільська районна філія Хмельницького обласного центру зайнятості пропонує навчання за такими професіями: виробник художніх виробів з лози, водій автотранспортних засобів, адміністратор, візажист, рибовод, електрозварник ручного зварювання, кравець.

Отже, результати проведеного дослідження підтверджують статистичні дані Кам'янець-Подільської районної філії Хмельницького обласного центру зайнятості на 2020 рік.

6. Висновки та перспективи подальших досліджень в даному напрямку.

Таким чином, узагальнюючи результати дослідження, можемо зробити такі висновки:

1. Більшість безробітних молодих громадян із сільської місцевості не можуть знайти собі роботу у зв'язку із нестачею робочих місць. Серед безробітної молоді переважають особи жіночої статі. Причини цього є різні: брак освіти, раннє заміжжя, виховання малолітніх дітей, роботодавці не хочуть брати на роботу у зв'язку з нестачею досвіду та бояться, що молоді жінки підуть у декретні відпустки й інші причини.

2. Пропозиції робіт надходили до більшої кількості учасників, проте всі вони відмовлялися від запропонованих вакансій у зв'язку із: відсутністю освіти; незручним розташуванням запропонованих місць працевлаштування; вважали, що це не робота їх мрії.

3. Досвіду у сфері зайнятості більшість респондентів немає, але не зупиняються

мріяти про роботу та шукають усіма силами. Одні проходять підвищення кваліфікації або перекваліфікації, інші думають, що це завдання центру зайнятості, є навіть такі учасники, які шукають роботу самостійно. Незначна кількість безробітних молодих осіб працюють над своїм бізнес-планом, а на момент проходження анкетування 3 особи уже знайшли очікувану роботу.

Перспективами подальших наукових досліджень у даному напрямку можуть стати аналіз та розробка шляхів підвищення рівня зайнятості серед безробітної молоді; визначення найбільш актуальних і затребуваних професій на ринку праці, розробка й імплементація інноваційних форм роботи фахівців центрів зайнятості з безробітною молоддю.

Author details (in Russian)

БЕЗРАБОТИЦА МОЛОДЕЖИ: ИССЛЕДОВАНИЕ ПРОБЛЕМ И ПОТРЕБНОСТЕЙ

Людмила Мельник

Каменец-Подольский национальный университет имени Ивана Огиенка
ул. Огиенка, 61, г. Каменец-Подольский, Хмельницкая область, Украина, 32300, Украина
e-mail:
melnyk.lyudmyla@kpnu.edu.ua
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-3563-3137>

Елена Данилюк

Каменец-Подольский национальный университет имени Ивана Огиенка
ул. Огиенка, 61, г. Каменец-Подольский, Хмельницкая область, Украина, 32300, Украина
e-mail: danylyuk@kpnu.edu.ua
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-1738-1084>

Наталья Гевчук

Каменец-Подольский национальный университет имени Ивана Огиенка
ул. Огиенка, 61, г. Каменец-Подольский, Хмельницкая область, Украина, 32300, Украина
e-mail: hevchuk@kpnu.edu.ua
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-4067-0311>

Аннотация. Исследования безработицы среди молодежи, ее причин, видов и последствий является одним из ключевых социально-экономических исследований, которые не только не теряют своей актуальности, но и, в современных условиях, приобретают новых измерений. В научной статье проанализированы проблемы и потребности безработной молодежи на примере безработных молодых людей Каменец-Подольского района Хмельницкой области и состоящих на учете в Каменец-Подольском районном филиале Хмельницкого областного центра занятости. Применение в процессе исследования общетеоретических методов анализа и обобщения научной литературы по проблеме позволило провести теоретический анализ дефиниций «безработица», «безработный» и определить теоретическое содержание понятия «безработная молодежь». Использование совокупности эмпирических методов, таких как беседа, опрос (анкетирование), анализ статистических данных, позволило определить количество безработных по возрасту, уровень образования безработной молодежи; продолжительность периода пребывания безработных молодых людей на учете в центре занятости; ожидаемые результаты от обращения в центр занятости и пребывания на учете; распространенные виды профессий, по которым у молодежи есть предыдущий опыт; уровень ожидаемой заработной платы безработных молодых граждан на новом месте работы; методы самостоятельного поиска работы. Резюмируя результаты исследования, сделаны выводы о причинах молодежной безработицы, в частности выделены причины безработицы молодых женщин, причины отказа от предложений трудоустройства, проблемы и потребности молодых людей, которые находятся в поиске работы; роль и значение центра занятости в будущем трудоустройстве.

Также в статье намечены перспективы дальнейших научных исследований в данном направлении: анализ и разработка путей повышения уровня занятости среди безработной молодежи; определение наиболее актуальных и востребованных профессий на рынке труда, разработка и имплементация инновационных форм работы специалистов центров занятости с безработной молодежью.

Ключевые слова: безработица, безработная молодежь, молодежная безработица, центры занятости, уровень безработицы, трудоустройство.

Author details (in English)**YOUTH UNEMPLOYMENT: RESEARCH OF PROBLEMS AND NEEDS****Lyudmila Melnik****Olena Danilyuk****Natalia Gevchuk***Kamianets-Podilskyi Ivan Ohienko National University**Ogienka str., 61, Kamianets-Podilskyi, Khmelnytsky region, 32300, Ukraine*

e-mail:

*melnyk.lyudmyla@kpn.edu.ua*ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-3563-3137>e-mail: *danylyuk@kpn.edu.ua*ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-1738-1084>e-mail: *hevchuk@kpn.edu.ua*ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-4067-0311>

Abstract. *The problems and needs of unemployed youth on the example of unemployed young people in Kamyanets-Podilsky district of Khmelnytsky region and those registered in Kamyanets-Podilsky district branch of Khmelnytsky regional employment center are analyzed in the article. Studies of youth unemployment, its causes, types and consequences are one of the key socio-economic studies, which not only do not lose their relevance, but also, in modern conditions, acquire new dimensions.*

The application of general theoretical methods of analysis and generalization of the scientific literature on the problem in the process of research made it possible to conduct a theoretical analysis of the definitions of "unemployment", "unemployed" and to determine the theoretical meaning of "unemployed youth". The use of a set of empirical methods, such as interviews, surveys (questionnaires), statistical analysis, made it possible to determine the number of unemployed persons by age, the level of education of unemployed youth, duration of the period of staying unemployed being registered at the employment center, expected results from applying to the employment center and being registered, the most common types of professions in which young people have previous experience, the level of expected wages of unemployed citizens at the new place of work, methods of independent job search.

Summarizing the results of the study, conclusions on the causes of youth unemployment, in particular the causes of unemployment of young women, the reasons for rejection of job offers, problems and needs of young people who are looking for job; the role and importance of the employment center in future employment are made.

The prospects for further research in this area are also outlined in the article: analysis and development of ways to increase employment among unemployed youth; identification of the most relevant and popular professions in the labor market, development and implementation of innovative forms of employment centers specialists' work with unemployed youth.

Key words: *unemployment, unemployed youth, youth unemployment, employment center, employment sphere, unemployment rate, employment.*

Appendix A. Supplementary material

Supplementary data associated with this article can be found, in the online version, at <http://sepd.tntu.edu.ua/images/stories/pdf/2021/21mlpftp.pdf>

Funding

The authors received no direct funding for this research.

Citation information

Melnik, L., Danilyuk, O. & Gevchuk, O. (2021) Molodizhne bezrobittia: doslidzhennia problem ta potreb [Youth unemployment: research of problems and needs]. *Sotsialno-ekonomichni problemy i derzhava* [Socio-Economic Problems and the State] (electronic journal), Vol. 24, no. 1, pp. 35-44. Available at: <http://sepd.tntu.edu.ua/images/stories/pdf/2021/21mlpftp.pdf>

Використана література:

1. Батюк А. А. Державне сприяння реалізації трудового потенціалу молоді. *Ефективність державного управління: зб. наук. праць*. 2015. Вип. 44. С. 191–197.

2. Богиня Д. П. Конкурентоспроможність і трудовий менталітет людського потенціалу в перехідній економіці України. *Вісник КПНУ імені Івана Огієнка. Економічні наук.* 2009. Вип. 2. С. 128-136. URL: <http://nbuv.gov.ua/UJRN/> (дата звернення: 05.03.2021).
3. Буда Т. Й. Удосконалення механізму регулювання зайнятості молоді. *Психологія і суспільство.* 2015. № 3. С. 92–98.
4. Грیشнова О. А., Самарцева А. Є. Молоді спеціалісти на ринку праці: проблеми конкурентоспроможності та працевлаштування. *Соціально-трудові відносини: теорія та практика: зб. наук. праць.* 2012. № 1(3). С. 28–35
5. Молодь на ринку праці: навички XXI століття та побудова кар'єри. Щорічна доповідь Президентів України, Верховній Раді України, Кабінету Міністрів України про становище молоді в Україні (за підсумками 2018 року). Держ. ін-т сімейної та молодіжної політики. Київ, 2019. 107 с. URL: <https://dismp.gov.ua/dopovid-m2019/> (дата звернення: 16.04.2021).
6. Лібанова Е. М., Цимбал О. І., Лісогор Л. С. Перехід на ринок праці молоді України. Женева : МОП, 2014. 79 с.
7. Про зайнятість населення: Закон України від 05.07.2012 №5067-VI. Дата оновлення: 02.04.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5067-17#n167> (дата звернення: 15.10.2020).
8. Про підвищення рівня працевлаштування випускників вищих навчальних закладів: розпорядження Кабінету Міністрів України від 27 серпня 2010р. № 1726. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1726-2010-%D1%80> (дата звернення 24.11.2020). <https://doi.org/10.1590/S1726-46342010000100013>
9. Про затвердження Типового положення про молодіжний центр праці : Постанова Кабінету Міністрів України від 24 січ. 2001 р. № 40. URL: <http://www.rada.gov.ua> (дата звернення: 20.01.2021).
10. Торжевський М. В. Проблеми безробіття молоді та напрями їх вирішення. *Економіка України.* 2014. № 1. С. 87-96. URL: <http://nbuv.gov.ua>
11. Трюхан О. А. До питання працевлаштування молоді на ринку праці: теоретико-правовий аспект. *Науковий вісник Херсонського державного університету.* 2017. Вип. 3. Т. 1. С. 145–149.

References

1. Batjuk, A. (2015) Derzhavne spryannja realizaciji trudovogho potencialu molodi. *Efektivnistj derzhavnogho upravlinnja: zb. nauk. pracj.* [State assistance in the realization of the labor potential of youth. Efficiency of public administration: a collection of scientific papers] Vol. 44. pp. 191–197.
2. Boghynja, D. (2009) Konkurentospromozhnistj i trudovyj mentalitet ljudsjkogho potencialu v perekhidnij ekonomici Ukrajiny. *Visnyk KPNU imeni Ivana Oghijenka. Ekonomichni nauk.* [Competitiveness and labor mentality of human potential in the transition economy of Ukraine. Bulletin of the Kamianets-Podilskyi Ivan Ohienko National University Economic sciences.] Vol. 2. pp. 128-136. URL: <http://nbuv.gov.ua/UJRN/>
3. Buda, T. (2015) Udoskonalennja mekhanizmu rehuljuvannja zajnjatosti molodi. *Psykhologhija i suspiljstvo.* [Improving the mechanism of youth employment regulation. Psychology and society] no 3. pp. 92–98.

4. Ghrishnova, O., Samarceva A. (2012) Molodi specialisty na rynku praci: problemy konkurentospromozhnosti ta pracevlashtuvannja. Socialjno-trudovi vidnosyny: teorija ta praktyka: zb. nauk. pracj [Young professionals in the labor market: problems of competitiveness and efficiency. Socio-labor relations: theory and practice: a collection of scientific papers.] no 1(3). pp. 28–35.
5. Molodj na rynku praci: navychky XXI stolittja ta pobudova kar'jery. Shhorichna dopovidj Prezydentovi Ukrainy, Verkhovnij Radi Ukrainy, Kabinetu Ministriv Ukrainy pro stanovyshe molodi v Ukraini (za pidsumkamy 2018 roku). (2019) Derzh. in-t simejnoji ta molodizhnoji polityky. [Youth in the labor market: the beginnings of the XXI century and career building. Annual report of the President of Ukraine, the Verkhovna Rada of Ukraine, the Cabinet of Ministers of Ukraine on the youth population in Ukraine (following the results of 2018). State. Institute of Family and Youth Policy.] K, 107 p. URL: <https://dimp.gov.ua/dopovid-m2019/>
6. Libanova, E., Cymbal, O, Lisogor, L. (2014) Perekhid na rynek praci molodi Ukrainy. [Transition to the labor market of Ukrainian youth.] Geneva: MOP, 79 p.
7. Pro zajnjatistj naselennja: Zakon Ukrainy vid 05.07.2012 #5067-VI. Data onovlennja: 02.04.2020 [On employment: Law of Ukraine of 05.07.2012 №5067-VI.] URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5067-17#n167>
8. Pro pidvyshhennja rivnja pracevlashtuvannja vypusnykiv vyshhykh navchalnykh zakladiv: rozporjadzhennja Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 27 serpnja 2010r. # 1726. [On increasing the level of employment of graduates of higher educational institutions: order of the Cabinet of Ministers of Ukraine of August 27, 2010. № 1726.] URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1726-2010-%D1%80>
<https://doi.org/10.1590/S1726-46342010000100013>
9. Pro zatverdzhennja Typovogho polozhennja pro molodizhnyj centr praci : Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 24 sich. 2001 r. # 40. [On approval of the Standard Regulations on the work of the youth center: Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine of January 24. 2001 № 40.] URL: <http://www.rada.gov.ua>
10. Torzhevsjkyj M. (2014) Problemy bezrobittja molodi ta naprjamy jikh vyrishennja. Ekonomika Ukrainy. [Problems of youth unemployment and directions of their solution. Ukraine economy.] no 1. pp. 87-96. URL: <http://nbuv.gov.ua>
11. Trjukhan O. (2017) Do pytannja pracevlashtuvannja molodi na rynku praci: teoretyko-pravovyj aspekt. Naukovyj visnyk Khersonsjkogho derzhavnogho universytetu. [On the issues of youth employment in the labor market: theoretical and legal aspect. Scientific Bulletin of Kherson State University.] Vol. 3. v. 1. pp. 145–149.

© 2021 Socio-Economic Problems and the State. All rights reserved.
 This open access article is distributed under a Creative Commons Attribution (CC-BY) 4.0 license.
 You are free to:
 Share — copy and redistribute the material in any medium or format Adapt — remix, transform, and build upon the material for any purpose, even commercially.
 The licensor cannot revoke these freedoms as long as you follow the license terms.
 Under the following terms:
 Attribution — You must give appropriate credit, provide a link to the license, and indicate if changes were made.
 You may do so in any reasonable manner, but not in any way that suggests the licensor endorses you or your use.
 No additional restrictions
 You may not apply legal terms or technological measures that legally restrict others from doing anything the license permits.

Socio-Economic Problems and the State (ISSN: 2223-3822) is published by Academy of Social Management (ASM) and Ternopil Ivan Pul'uj National Technical University (TNTU), Ukraine, Europe.

Publishing with SEPS ensures:

- Immediate, universal access to your article on publication
- High visibility and discoverability via the SEPS website
- Rapid publication
- Guaranteed legacy preservation of your article
- Discounts and waivers for authors in developing regions

Submit your manuscript to a SEPS journal at <http://sepd.tntu.edu.ua>

